

Sodelovanje z roko v roki

Saša Karmuzel in Urša Bajda

OŠ Tončke Čeč Trbovlje

Projekt sodi v okvir javnega razpisa za sofinanciranje razvoja in uvajanja novih didaktičnih in organizacijskih pristopov v osnovnem šolstvu za obdobje od leta 2008 do 2013 (MIZKŠ in ESS). Koordinira, vodi in usmerja ga OŠ Brežice, naša šola pa je v njem udeležena kot partnerska.

Uvod

Vizija OŠ Tončke Čeč Trbovlje je skrbeti za optimalni razvoj vsakega posameznega učenca. Verjamemo, da je ta cilj uresničljiv le ob timskem delu vseh strokovnih delavcev, ki se združujejo v različne strokovne time. V

okviru strokovnih timov načrtujejo delo tako za nadarjene učence kot tudi za učence s posebnimi potrebami. Zavedamo se, da je vsak učenec individuum. S pomočjo individualizacije in diferenciacije si prizadevamo vsakemu zagotoviti učno okolje, v katerem bo kar najbolje razvil svoje sposobnosti in dosegel pričakovane cilje. Prav zaradi zavedanja pomembnosti učnega načela individualizacije v vzgojno izobraževalnem procesu smo se odločili, da pristopimo k projektu SIMOS3. Uvajanje novih didaktičnih modelov s pomočjo IKT nam je bil izziv. Cilje projekta smo uresničevali v šolskem letu 2011/12 in 2012/13. Umestili smo jih tudi v letni delovni načrt šole. S projektom so bili seznanjeni člani sveta staršev in člani sveta zavoda. Imenovali smo strokovno skupino, v kateri so štirje učitelji mentorji iz različnih predmetnih področij, šolska knjižničarka in računalnikar. V projektu je v prvem letu sodelovalo osem učencev osnovnošolskega programa nižjega izobrazbenega standarda. V začetku izvajanja projekta smo največ časa namenili usvajanju rabe IKT, če smo želeli, da bo v nadaljevanju računalnik učencem v pomoč pri usvajanju

drugih znanj in veščin. V letošnjem šolskem letu pa je v projekt vključenih 5 učencev zadnje triade nižjega izobrazbenega standarda in 5 učencev 8. razreda večinske osnovne šole. Učenci 8. razreda so pomočniki učencem nižjega izobrazbenega standarda. Učenci sodelujejo pri reševanju nalog in postajajo že pravi prijatelji. Drug ob drugem se učijo strpnosti do drugačnosti. V naši šoli tudi sicer skrbimo za integracijo učencev s posebnimi potrebami, kjer programi to dopuščajo (šola v naravi, tečajji plavanja, interesne dejavnosti, dnevi dejavnosti). Učenci ob sodelovalnem učenju dosegajo boljše rezultate.

Simos3 v OŠ Tončke Čeč Trbovlje

V projekt smo želeli vključiti čim več razpoložljivih »stebrov«. Najprej smo gradili na literaturi, kasneje pa tudi na spletnih virih in dodatkih v nalogah. Skupnega načrtovanja izvajanja projekta smo se lotili v različnih fazah. V grobem bi lahko ločili tri faze načrtovanja. Težave pri teh učencih so namreč v večini skupek težav, ki ni vedno zgolj kognitivne vsebine, pač pa v veliki meri povezuje (sicer ne nujno) tudi nižji SES družine.

To pomeni, da večina učencev doma nima možnosti uporabe IKT (ali nimajo spletnega dostopa ali pa niti ne naprave, ki bi omogočala rabo IKT).

Prva faza načrtovanja je sledila individualnem premisleku o posameznem vložku različnih učnih področij in iskanju skupnih (medpredmetnih) povezav. Ideja projekta je morala zaživeti najprej pri učiteljih, ki smo začeli verjeti v dodano vrednost, ki jo nudi Simos 3, in sprejeli možnost, da lahko učencem nižjega izobrazbenega standarda posredujemo znanje tudi s pomočjo usmerjene rabe IKT. V drugi fazi smo se torej odločali o tem, da bo potrebno v naše načrtovanje vključiti dodatne ure, ki jih sicer učenci v šoli preživljajo kot proste. V tej fazi smo si pridobili tudi soglasja in podporo staršev oz. njihovih skrbnikov. V tretji fazi načrtovanja se je naši vodji porodila ideja medvrstniškega sodelovanja na način tutorstva.

Tutorstvo

Izmed učencev redne osnovne šole smo k sodelovanju v obliki tutorstva povabili nekaj zanesljivih učencev, ki so bili pripravljene v šoli preživeti dodatne ure in prostovoljno pomagati ključnim učencem. Tudi tu smo potrebovali soglasja in podporo staršev. Uskladiti urnike s tutoranti je bil poseben zalogaj, a uspeli smo se srečevati na skupnih urah vsaj enkrat do dvakrat tedensko. V uvodnem pogovoru smo učence tutorje/pomočnike seznanili z njihovimi nalogami. Poučili smo jih o načinih pomoči, ki jo učenci z nižjim izobrazbenim standardom potrebujejo. Nekateri učenci so slabši bralci in imajo težave s pisanjem. Doziranje pomoči je seveda individualizirano, saj učenci delajo v parih pod nadzorom učiteljev mentorjev, ki skrbijo, da je te pomoči ravno prav. Tutorji so bili

učencem dodatna motivacija pri učenju in usvajanju znanj ter sprotne opravljanju nalog. V ta namen smo posneli tudi kratek video z izjavami učencev, kar so hkrati tudi njihove refleksije:

<http://animoto.com/play/VEnDvW7L0n3lcXTU0LI19g>
<http://animoto.com/play/LQxbKKx6PF0QiaFtk9rfHG>
<http://animoto.com/play/RpccpOUeYvyvOR1oXyZ2BQ>

Aktivnosti projekta in kazalniki

Izvajanje nalog po načrtovanih aktivnostih v posameznih učnih sklopih so naši kazalniki uspešnosti projekta. Kazalniki so merljivi in dokazljivi, saj vključujejo število rešenih oz. opravljenih nalog, število pravih odgovorov učencev na zastavljena vprašanja v nalogah, izdelke učencev, fotografije sodelovanja med tutorji in učenci. Sprotno načrtovanje in organizacija s pomočjo mesečnih

časovnic, ki jih prinašajo evropski projekti, omogočajo vpogled v dokumentiranje, kar ponuja transparentnost. Publiciranje je potekalo preko več medijskih kanalov. O izvajanju in aktivnostih projekta smo seznanili tudi ostale strokovne delavce šole na pedagoških konferencah ter preko spletne strani šole, kar omogoča tudi pogled v projekt s strani lokalne in širše javnosti. Za starše vključenih učencev smo pripravili poseben roditeljski sestanek, kjer smo jim predstavili glavne cilje, ki jih želimo doseči v času izvajanja projekta. Objavili smo članek o projektu v lokalnem spletnem časopisu Srečno Trbovlje. Članek so pripravile devetošolke in ga samoiniciativno podnaslovile »z roko v roki«. Dostopen je na spletnem naslovu:

<http://www.srcnotrbovlje.si/vsebina/predstavljamo-projekt-simos3/569>

Namesto zaključka

Projekt naši šoli predstavlja številne dodane vrednosti zaradi nadgradnje socialne integracije učencev nižjega izobrazbenega standarda in sodelovalnega učenja kot didaktičnega pristopa v navezavi s tutorstvom. Učenci razvijajo različne ključne zmožnosti (učenje učenja, uporaba IKT, sporazumevalne kompetence) učitelji pa se izpopolnjujejo v veščinah timskega sodelovanja različnih pedagoških profilov strokovnih delavcev v okviru medpredmetnih povezav. Znanje, ki je bilo pridobljeno s pomočjo novih didaktičnih pristopov, je trajnejše in tako za učence kot učitelje bolj uporabno. Usmerjena raba multimedije je bil dodaten izziv, ki smo ga vključili v projekt in prinaša dodano vrednost skupaj z medvrstniško podporo zaokroža projekt Simos3. •

